

WTP: niet uit te leggen

Fieke van der Lecq, regeringscommissaris voor de pensioentransitie, rapporteert dat alles goed gaat en dat de pensioenfondsen op schema liggen. Dus niets om je zorgen over te maken.

Maar de werkelijkheid is anders. Oorspronkelijk zouden er 29 pensioenfondsen per 1 januari 2025 overstappen naar het WTP-pensioensysteem. Van die 29 zijn er nu nog 4 over. (Loodsen, Bedrijfs Pensioen Fonds Levensmiddelen en twee kleine APG-fondsen). De andere 25 zijn afgehaakt omdat ze het niet op tijd voor elkaar kregen of omdat hun implementatieplan door de DNB werd afgekeurd. Hun ervaring is dat de toezichthouders DNB en AFM bij ieder formulier dat ze inleveren weer nieuwe analyses en berekeningen vragen.

Het WTP-pensioen is in de opbouwfase gewoon een beleggingsfonds. Deelnemers krijgen een persoonlijk pensioenkapitaal en het rendement dat de beleggingen opleveren. Gaat het goed met de beleggingen, dan krijg je een hoog pensioen, en gaat het slecht, dan wordt het een laag pensioen. Uit de simulaties met de door de DNB geleverde datasets volgt iedere keer dat in het "mooi weer" scenario het pensioen wel meer dan tweemaal zo hoog als het salaris kan worden. Maar in het "slecht weer" scenario wordt het, inclusief AOW, minder dan de helft van het werkinkomen. In het oude pensioensysteem konden de fondsen sturen op koopkrachtbehoud van het pensioen. Het WTP-pensioen is alleen maar het beleggingsresultaat, de fondsen mogen niet sturen op koopkracht. Maar vervolgens vraagt de DNB wel van de pensioenfondsen om te motiveren waarom de uitkomsten rechtvaardig en evenwichtig zijn, Maar dat kunnen de fondsen helemaal niet. Want de uitkomsten zijn gewoon het resultaat van een simulatie met de DNB-dataset. En "pech"- en "geluk"-generaties zijn een logisch gevolg van het nieuwe pensioensysteem.

Technische problemen

Verder blijken er regelmatig technische problemen te zijn met de website van de DNB waarop de pensioenfondsen hun data moeten uploaden. De DNB vraagt van de pensioenfondsen uitgebreide plannen en analyses voor datakwaliteit en IT-veiligheid. Maar de software van de eigen systemen even testen voor het online gezet wordt vinden ze bij de DNB niet nodig.

Ook pensioentechnisch loopt het vast. Volgens de WTP moeten de opgebouwde rechten voor een nabestaandenpensioen uit de oude regeling in stand blijven. Maar in de oude regeling is er een recht op een uitkering, in de nieuwe wet is er alleen een vermogen. Dat is heel iets anders en in de wetgeving is niet duidelijk geregeld wat er nu eigenlijk wordt bedoeld met het in stand houden van oude rechten.

Ook de verwerking van echtscheidingen uit het verleden is niet goed geregeld in de wet. Uit alles blijkt dat de wet geschreven is door ambtenaren van Sociale Zaken die zelf geen enkele praktijkervaring met pensioen hebben.

Zwijgplicht

Medewerkers van pensioenfondsen en actuariële adviseurs die aan de bel trekken over de problemen worden door hun bazen onder druk gezet om hun mond te houden. Want het "proces" moet doorlopen. Maar de ervaring is nu juist dat de grootste problemen en vertragingen worden veroorzaakt door het "onder de pet" houden van de problemen.

Bij de toeslagen affaire werden de ambtenaren ook gedwongen hun mond te houden over de misstanden. Dat eindigde in vele door de overheid kapot gemaakte burgers en 7 miljard schadevergoeding die door de bevolking opgebracht moet worden. Bij Philips waren de problemen met de slaap-apneu apparaten al lang bekend, maar alles werd ontkend. Dat eindigde met een halvering van de beurskoers en miljarden aan schadevergoedingen.

Blijkbaar is hier niets van geleerd.

